

Sygn. akt II Ca 350/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 5 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Vogt (spr.)
Sędziowie:	SSO Marian Raszewski SSO Paweł Szwedowski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Elżbieta Wajgielt

po rozpoznaniu w dniu 05 listopada 2015 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa J. G. , M. G. , H. P.

przeciwko (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 29 kwietnia 2015r. sygn. akt I C 88/15

1. zmienia punkty I,II i V zaskarżonego wyroku i nadaje im następujące brzmienie:

I. zasądza od pozwanego (...) z siedzibą w W.na rzecz powódki J. G.kwotę 25.685 zł (dwadzieścia pięć tysięcy sześćset osiemdziesiąt pięć zł) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2014 r. oraz znosi wzajemnie koszty procesu

II. zasądza od pozwanego (...) z siedzibą w W.na rzecz powódki M. G.kwotę 25.685 zł (dwadzieścia pięć tysięcy sześćset osiemdziesiąt pięć zł) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2014 r. oraz znosi wzajemnie koszty procesu

III. oddala powództwo w pozostałej części

2. w pozostałym zakresie oddala apelację

3. zasądza od powódek J. G.i M. G.na rzecz (...) z siedziba w W.po 2202 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym,

4. zasądza od pozwanego na rzecz powódki H. P. kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 10 kwietnia 2014 r. powódki domagały się zasądzenia od strony pozwanej (...) w W.:

- na rzecz powódki J. G. kwoty 50.0000 zł tytułem zadośćuczynienia z doznaną krzywdę spowodowaną utratą osoby bliskiej oraz kwoty 1371,23 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od tej sumy za okres od 23 stycznia 2014 r. do 9 kwietnia 2014 r. wraz z ustawowymi odsetkami od 10 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu,

- na rzecz powódki M. G. kwoty 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną utratą osoby bliskiej (ojca) oraz kwoty 1.371,23 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od tej sumy za okres od 23 stycznia 2014 r. do 9 kwietnia 2014 r. wraz z ustawowymi odsetkami od 10 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

- na rzecz powódki H. P. (zięcia) kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną utratą osoby bliskiej oraz kwoty 274,25 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od tej sumy za okres od 23 stycznia 2014 r. do 9 kwietnia 2014 r. wraz z ustawowymi odsetkami od 10 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódek na jego rzecz kosztów procesu.

Sąd Rejonowy w Kaliszu wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2015 r. zasądził od pozwanego (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki J. G. kwotę 41.096,00 /czterdzieści jeden tysięcy dziewięćdziesiąt sześć, 00/100/ złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.170,20 złotych tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu; zasądził od pozwanego (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki M. G. kwotę 41.096,00 /czterdzieści jeden tysięcy dziewięćdziesiąt sześć, 00/100/ złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.170,20 złotych tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu; zasądza od pozwanego (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki H. P. kwotę 5.137,12 /pięć tysięcy sto trzydzieści siedem, 12/100/ złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2014 roku; znosi wzajemnie koszty procesu między powódką H. P. i pozwanym. Oddalił powództwo w pozostałej części.

Apelację do tego rozstrzygnięcia złożył pozwany. Zaskarżył wyrok w zakresie punktu I w części zasądzonej od pozwanego na rzecz powódki J. G. kwotę przekraczającą 21.096 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2014 r., a także w całości w zakresie kosztów procesu; w zakresie punktu II w części zasądzonej od pozwanego na rzecz powódki M. G. kwotę przekraczającą 21.096 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2014 r., a także w całości kosztów procesu; w zakresie punktu III w całości w zakresie kwoty 5.137,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2014 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- naruszenie prawa procesowego art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia całego materiału dowodowego;

- naruszenie prawa materialnego art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zasądzenie na rzecz powódek kwot rażąco wygórowanych, a nie odpowiednich tytułem zadośćuczynienia po śmierci męża, ojca i zięcia C. G..

W oparciu o te zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w zaskarżonej części i zasądzenie kosztów postępowania.

Powodowie wnieśli o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy i uznaje je za własne. W takiej sytuacji gdy sąd odwoławczy orzeka na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w pierwszej instancji i aprobuje dotychczasowe ustalenia, nie musi ich powtarzać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., II CSK 18/07, Lex nr 966804; orzeczenie Sadu Najwyższego z dnia 13 grudnia 1935 r., C III 680/34. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938 r., C II 21172/37, Przegląd Sądowy 1938, poz. 380 i z dnia 19 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2006 r., I CSK 147/05).

Wysokość zasądzzonego zadośćuczynienia jest rażąco wygórowana.

Należy podkreślić, iż mimo że przez wiele lat orzecznictwo aprobowало zasądzanie niskich kwot zadośćuczynienia, to tendencja ta była krytykowana w doktrynie (zob. M. Nestorowicz, Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę w procesach lekarskich, PiP 2005, Nr 3, s. 9, gdzie autor zwraca również uwagę, że w pewnych sytuacjach zadośćuczynienie powinno spełniać także funkcję represyjną). Ostatnie orzeczenia SN są dowodem modyfikacji linii orzecznictwa w tym zakresie. W wyroku z dnia 30 stycznia 2004 r. Sąd orzekł, że powołanie się przez sąd przy ustaleniu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, nie może prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia (por. wyrok SN z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSN 2005, Nr 2, poz. 40). SN silnie podkreślił kompensacyjny charakter zadośćuczynienia z art. 445 § 1 k.c. i konieczność określenia jego wysokości przede wszystkim na podstawie rozmiaru doznanej krzywdy i całokształtu okoliczności sprawy. Nie podzielił poglądu, że kwota zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Konsekwencją stosowania tej zasady była tendencja do zasądzania tytułem zadośćuczynienia sum raczej skromnych (por. wyrok SN z 10 marca 2006 r., IV CSK 80/05, OSP 2007, Nr 1, poz. 11 z glosą M. Nestorowicza; por. również Monika Walachowska, Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, Toruń 2007, s. 129-130).

Analiza powołanego orzecznictwa również pod względem przyznawanych sum zadośćuczynienia przy określonym rozmiarze krzywd wskazuje, że kwota zadośćuczynienia uznana przez Sąd Rejonowy za odpowiednią jest zbyt wygórowana.

Należy podkreślić, że sądy w podobnych sprawach, w których przyznawano zadośćuczynienie dzieciom za cierpienia związane ze śmiercią rodziców przyznawały kwoty oscylujące w granicach od 25.000 zł do 60.000 zł sygn. akt II Ca 148/13, II Ca 146/13, II Ca 467/13 Sądu Okręgowego w Kaliszu i przykładowo XV C 1520/12 Sądu Okręgowego w Gdańsku i XV C 520/12 Sądu Okręgowego w Gdańsku –portal orzeczeń; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27 grudnia 2012 r., sygn. akt I A Ca 718/12 ; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 30 października 2012 r., sygn. akt IA Ca 317/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23 stycznia 2013 r., sygn. akt I A Ca 714/120; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 18 czerwca 2014 r., I ACa 479/14; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 10 czerwca 2014 r., I ACa 497/14; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2014 r., I ACa 1726/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 154 maja 2014 r., I ACa 1236/13 – portal orzeczeń). Natomiast sądy w sprawach dotyczących krzywdy żony będącej w podobnej sytuacji do powódki z powodu śmierć męża przyznawały zadośćuczynienie w wysokości od 35.000 zł do 50.000 zł (por. II Ca 146/13 Sądu Okręgowego w Kaliszu, I C 518/12 S.O. w Z.)

Należy podkreślić, że każda sprawa ma indywidualnych charakter i kwestia wysokości zadośćuczynienia zastała pozostawiona ocenie sądu. Ocena ta nie może być dowolne. Sąd Rejonowy ustalając wysokość odpowiedniego zadośćuczynienia wziął pod uwagę wszystkie istotne okoliczności wpływające na wielkość krzywdy. Mimo tego przyznał kwotę zadośćuczynienia po 80.000 zł dla żony i córki i 10.000 zł dla teściowej, które odbiegają od przyznawanych za tego rodzaju krzywdę.

W ocenie Sądu Okręgowego kwota odpowiednią będzie kwota po 50.000 zł dla żony i córki i kwota 10.000 zł dla teściowej, która była w wyjątkowej więzi ze zmarłym, na co wskazał obszernie Sąd Rejonowy.

Uwzględniając więc przyczynienie zmarłego do powstania szkody wynoszące 50% J. G. i M. G. należy się więc kwota po 25.000 zł powiększona o skapitalizowane odsetki za okres od 23 stycznia 2014 r. do 9 kwietnia 2014 r. w wysokości po 685 zł. W tej też części należało zmienić zaskarżone orzeczenie.

Natomiast zadośćuczynienie przyznane H. P. jest odpowiednie, a podniesione w tym zakresie zarzuty bezzasadne.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji na podstawie art. 386 k.p.c. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.